

in Nikolaj Turnski. Dne 16. decembra meseca so bili poslanci poslednjič pred kraljem. Trojan Turjaški je govoril v imenu Kranjcev, in kralj je dejal poslancem: „Nadejam se da bode, zvesti naši podložniki, ostali pri nas. Vedno Vam hočem biti milostljiv kralj in skoro pridem k Vam“. Trojan Turjaški je odgovoril, da bode našlo Njega Veličastvo vedno pobožne in zveste podložnike v teh deželah. Naposled je segel kralj poslancem v roko, in ko jim je kardinal Mola izročil darove, bili so odpušteni. (Dalje prih.)

## Umetnost.

„Glasbena Matica“ je letos razposlala svojim članom tudi „Teoretično-praktično klavirsko šolo“, spisal Ant. Foerster. Op. 40., III. zvezek. Natisnila Engelmann in Mühlberg v Lipsiji. Tržna cena 1 gld. 10 kr.

To najnovejše delo nam jako ugaja. Bolj ko pregledujemo to šolo, bolj spoznavamo praktično in umetniško roko slavnoznane skladatelja. Vaja naslanja se na vajo; iz vsega pa nam veje prava, nenavadno lepa, izvirna muzika, ki poučuje deco v materinem jeziku in jo razvešeljue z znanimi domačimi pesnimi. Vsak učitelj naj seže po tej šoli, ker otroci se bodo radi iz nje učili. Prav iz srca ji torej želimo mnogo marljivih učencev!

## D o p i s i.

**Iz Štajarske.** V smislu § 18. postave z dne 4. febr. 1870. l. se delé šole na Štajarskem z ozirom na povprečno ceno najvažnejšega živeža in na krajne razmere v 4 plačilne razrede. To razdelitev opravlja visoki c. kr. deželni šolski svet od 10—10 let ne izključajoč poročil prejšnjega desetletja. Zadnja regulacija se je vršila l. 1880., v smislu navedene postave ima se torej prihodnja regulacija vršiti l. 1890. Učitelji I. in II. plačilnega razreda so večinoma mestni učitelji, učitelji III. in IV. plačilnega razreda pa na deželi, bodi si v vaseh, bodi si v trgih. Primerjamo li tržne cene po mestih s tržnimi cenami na deželi, najdemo bistveni razloček med obema kategorijama. Učitelj na deželi ima mnogo manjšo plačo, nego v mestu, ter mora za svojo manjšo plačo živež dražje kupovati, nego mestni, in vesel mora biti, če ga še dobi za dražjo ceno, čeprav še posebej plača pot. Isto razmerje vlada pri duševni hrani. V mestu gre učitelj za nekoliko novčičev v kavarno, kjer čita vse mogoče časopise; na deželi bi si jih moral za drag denar naročevati. Uvažnjoc ta bistveni razloček tržnih cen in plačilnih razredov, povzdiga učiteljstvo IV. plačilnega razreda svoj glas, da bi se v l. 1890. njih šole uvrstile v III. plačilni razred. Prvo se v tem oziru oglasa Šmarijsko-Rogatsko učiteljsko društvo, katero je v svojem zborovanji dne 1. oktobra t. l. sklenilo obrniti se na sl. c. kr. okrajni šolski svet Šmarijski in Rogatski s prošnjo, da bi ista blagovolila pri vis. c. kr. deželnem šolskem svetu posredovati to regulacijo. Prošnja obsega tržno ceno obeh okrajev s potrebnimi dokazili in tržne cene mest na Štajarskem. A samo prositi in svoj glas povzdigovati, da bi se reklo: »das sind Jammervögel«, ni dovolj, treba je tudi pri krajnem šolskem svetu, kot najnižji inštanci praktično delovati. Krajni šolski sveti so namreč prvi kompetentni za časa regulacije sestavljati tržne cene svojega kraja; kajti po § 14. točka 1. postave z dne 8. febr. 1869. l. spada določitev plače učiteljstva v njihovo področje. Posreči li se učitelju dobiti ali sam ali s posredovanjem drugih mōž pri seji večino glasov za ta predlog in se protokoliran sklep, utemeljen z zadostnimi razlogi pošlje uradno višjim inštancam, po strani pa še učiteljstvo privatno prošnjo v obliki društvenih sklepov itd. na okrajne šolske svete, smemo se nadejati kakega pobjeska. Pri nas na Štajarskem ima namreč podučitelj IV. plačilnega razreda le 440 gld., učitelj istega razreda 550 gld., III. plačilnega razreda pa prvi 480 drugi 600 gld. Pobjesek bi bil sicer neznaten, a če pomislimo, da je pri nas vsled zeló razširjene obrti in trgovine promet kaj živahen, vsled tega živež drag, nam je tak, če tudi neznaten pobjesek dvakrat »dobro došel«. In ker imamo pri nas na Štajarskem skoro v vsakem okraji svoje okrajno učiteljsko društvo, nadejati se je, da bodo temu primeru Šmarijsko-Rogatskega učiteljskega društva sledila tudi druga društva; kajti gotovo nas vse na istej nogi čevelj žuli. Tudi na Českem je učiteljstvo istim potem doseglo, da se je IV. plačilni razred odpravil. Mi bi bili zadovoljni, če se IV. plačilni razred vsaj odpravi tam, kjer učitelji s to plačo težko živé.

R. K.